

Lagutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringarna till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen från översynskonferensen i Kampala 2010 samt med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen och om ändring av strafflagen och tvångsmedelslagen

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringarna till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen från översynskonferensen i Kampala 2010 samt med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen och om ändring av strafflagen och tvångsmedelslagen (RP 289/2014 rd): Ärendet har remitterats till lagutskottet för utlåtande till utrikesutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har under riksmötet 2014 hört

- ambassadråd Satu Suikkari-Kleven, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Virpi Laukkanen, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Jussi Matikkala, justitieministeriet
- riksåklagare Raija Toiviainen, Riksåklagarämbetet
- kriminalöverkommissarie Thomas Elfgrén, centralkriminalpolisen
- professor Kimmo Nuotio.

Skriftligt yttrande har under riksmötet 2014 lämnats av

- professor Pekka Viljanen
- universitetslektor Minna Kimpimäki.

Utskottet har under riksmötet 2015 hört

- ambassadråd Satu Suikkari-Kleven, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Jussi Matikkala, justitieministeriet
- regeringssekreterare Ilkka Ojala, försvarsministeriet
- professor Kimmo Nuotio.

Skriftligt yttrande har under riksmötet 2015 lämnats av

- centralkriminalpolisen

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

- Riksåklagarämbetet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

I propositionen föreslås det att ändringarna i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (ICC) godkänns och att bestämmelser om straff i anknytning till aggressionsbrott enligt dem fogas till 11 kap. i strafflagen om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Enligt stadgan avses med aggressionsbrott sådan planering, förberedelse, inledande eller genomförande av en angreppshandling som till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga och begås av någon som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska eller militära åtgärder. Vid en angreppshandling brukar en stat vapenmakt mot en annan stats suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller på annat sätt oförenligt med Förenta nationernas stadga.

Lagutskottet konstaterar att de aktuella straffbestämmelserna är exceptionella i fråga om innehåll, bakgrund och räckvidd. De kan väntas bli tillämpade ytterst sällan. Men lagutskottet anser ändå att det är välgrundat och principiellt viktigt att de nya bestämmelserna i Romstadgan godkänns och att bestämmelserna om aggressionsbrott i anknytning till det införs i 11 kap. i strafflagen. I och med de nationella straffbestämmelserna som motsvarar stadgan och som skrivs in i 11 kap. i strafflagen kan Finland med anledning av subsidiaritetsprincipen som ingår i Romstadgan behandla gärningar som avses här i nationella domstolar i stället för i internationella domstolar. Lagutskottet anser att det vid nationella kriminaliseringar är motiverat att så strikt som möjligt hålla fast vid de ramar som stadgan ger, så att man inte nationellt kriminaliserar mer eller mindre än vad som förutsätts i stadgan.

Lagutskottet fokuserar i sitt utlåtande på definitionen av aggressionsbrott, förutsättningen för att ett aggressionsbrott ska föreligga och de krav som gäller för förövaransvar eller delaktighetsansvar som anknyter till aggressionsbrott. Utskottet uttalar sig också bland annat om åtalsrätten och universalprincipen.

Definition av aggressionsbrott

Aggressionsbrott enligt föreslagna 11 kap. 4 a § i strafflagen har speciell uppbyggnad eftersom individens straffansvar förutsätter angreppshandling av en stat. Definitionen av aggressionsbrott innehåller därför två delar: dels definieras angreppshandling av en stat, dels definieras den gärning som leder till att en individ blir straffrättsligt ansvarig.

Bakgrunden till de föreslagna bestämmelserna är den nya artikel 8 a om aggressionsbrott i Romstadgan. Artikelns punkt 1 definierar förutsättningarna för individens straffansvar. Enligt den avses med aggressionsbrott planering, förberedelse, inledande eller genomförande av en angreppshandling som till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart strider mot FN:s stadga

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

och begås av någon som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska eller militära åtgärder. I artikelns punkt 2 definieras angreppshandling, som i sak är en angreppshandling av en stat. Men definitionen av en angreppshandling av en stat i den nämnda punkt 2 är mer omfattande än en angreppshandling som uppställs som villkor för straffrättsligt ansvar för en fysisk person vid ett aggressionsbrott. I föreslagna 11 kap. 4 a § 1 mom. i strafflagen, som är baserat på artikel 8 a i stadgan, förutsätts förövaren nämligen utföra "en angreppshandling som till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga". Att en stat har utfört en angreppshandling innebär således ännu inte att det skulle handla om en kvalificerad angreppshandling enligt 4 a § 1 mom., som leder till individuellt straffrättsligt ansvar. Men en stats faktiska angreppshandling är ändå ett villkor för att ett individuellt straffrättsligt ansvar ska kunna tas upp för bedömning.

Det sätt på vilket aggressionsbrott enligt propositionen föreslås bli inkluderat i vår nationella lagstiftning är baserat på Romstadgans definition av aggressionsbrott, dess brottskriterier samt övriga bestämmelser i Romstadgan. Samtidigt beaktas de allmänna principerna och strukturen i Finlands straffrätt och den straffrättsliga legalitetsprincipen, som kräver att regleringen ska vara noggrant avgränsad. Lagutskottet har sett detta regleringssätt som motiverat.

I artikel 8 a i Romstadgan beskrivs aggressionsbrottets olika skeden i samma bestämmelse. Enligt artikeln innebär aggressionsbrott som ovan konstaterats att ett aggressionsbrott planeras, förbereds, inleds eller genomförs på ett sätt som uppenbart strider mot FN:s stadga. Men enligt lagutskottet sitter det naturligare i det finländska sättet att skriva lagar att som i propositionen reglera aggressionsbrott och försök till det i en bestämmelse och förberedelse för aggressionsbrott i en annan.

En genomförd angreppshandling

Enligt punkt 3 i stadgans brottskriterier måste en angreppshandling vara genomförd för att kunna bestraffas. Enligt utredning till utskottet kan villkoret för en genomförd angreppshandling av en stat enligt brottskriterierna anses gälla alla skeden i förfarandet som kan anses straffbara, det vill säga såväl genomförandet som planeringen, förberedelsen och inledningen. Villkoret kan således på föreslaget sätt anses gälla aggressionsbrott, försök till aggressionsbrott och förberedelse för aggressionsbrott.

Men enligt propositionen har en genomförd angreppshandling av en stat inte uttryckligen uppställts som villkor för straffansvar vid försök eller förberedelse till aggressionsbrott i föreslagna 11 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen. Regeringens förslag till lösning kan i detta avseende inte anses vara tydligt nog. Därför anser lagutskottet att det tydligt måste framgå av straffbestämmelsen för aggressionsbrott, liksom för försök och förberedelse, att brottet är straffbart endast om en angreppshandling av en stat faktiskt äger rum.

Därför föreslår lagutskottet för utrikesutskottet att 11 kap. i lagförslag 2 kompletteras med ett nytt undantag. Det är enligt lagutskottets åsikt motiverat att placera det i 14 a §, varvid 14 a § i propositionen blir 14 b §. Utskottets förslag till bestämmelse lyder som följer:

14 a § Undantag

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

Detta kapitel 4 a och 4 b § tillämpas endast om en angreppshandling som avses i 4 a § 3 och 4 mom. blir utförd.

Det ovan konstaterade innebär i tillämpningshänseende att vid bedömningen av straffbarheten för såväl ett uppfyllt aggressionsbrott som försök och förberedelse till aggressionsbrott bör man först bedöma om en angreppshandling av en stat enligt 11 kap. 4 a § 3 och 4 mom. har ägt rum. Om så inte är fallet fortgår bedömningen av villkor för ansvar inte. Om en angreppshandling av en stat har ägt rum, bedömer man därefter huruvida någon har agerat enligt brottsrekvisitet för aggressionsbrott, försök till det eller förberedelse för det.

I såväl genomfört aggressionsbrott som försök och förberedelse för det handlar det om en angreppshandling som uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga, med andra ord en kvalificerad angreppshandling. Detta innebär att om angreppshandlingen inte uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga, förblir villkoren för brottsrekvisitet i fråga om genomfört brott uppfyllda. I sådana fall är det likväl möjligt att man har försökt åstadkomma en angreppshandling som uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga. Då kan det handla om ett straffbart försök. På samma sätt har vissa personer kunnat förbereda en kvalificerad angreppshandling, men det har endast utförts en angreppshandling av en stat, varvid det kan handla om förberedelse för aggressionsbrott.

Förövaransvar och delaktighetsansvar i anslutning till aggressionsbrott

Personkrets. Den personkrets som kan begå aggressionsbrott avgränsas i den föreslagna 11 kap. 4 a § i strafflagen i enlighet med artikel 8 a i Romstadgan till statens högsta politiska och militära ledning. Enligt propositionen är det varken nödvändigt eller ens möjligt att uttömmande fastställa denna personkrets, utan en närmare bedömning av frågan utförs av nationella domstolar eller internationella brottmålsdomstolen. Om man i Finlands strafflag går in för att avgränsa personkretsen till vissa personer mer detaljerat än vad som föreslås, kunde det uppstå en situation där en person på grundval av Romstadgan kan åtalas vid internationella brottmålsdomstolen, men inte på grundval av Finlands lagstiftning vid finländska domstolar.

Lagutskottet vill fästa uppmärksamhet vid att enligt förslaget är det inte bara den formella ställningen som avgör; personen i fråga ska dessutom ha faktisk behörighet att bestämma om statens politiska och militära åtgärder och att leda dem. Men ett faktiskt bestämmande inflytande kräver inte med nödvändighet en formell ställning. Till personkretsen enligt den föreslagna 11 kap. 4 a § i strafflagen hör i fråga om formell ställning åtminstone republikens president och medlemmarna av statsrådet samt ledningen för försvarsmakten, men de omfattas också av villkoret om faktiskt bestämmande inflytande. Ifall att beslutet om en angreppshandling skulle fattas med riksdagens medverkan enligt 93 § 1 mom. i grundlagen kunde också rollen som riksdagsledamot aktualiseras som utförare av aggressionsbrott. Utskottet vill betona aggressionsbrottets särskilda karaktär och stadgans krav på förövarens höga ledande position. Det handlar om en ytterst teoretisk situation, och det är klart att en enskild riksdagsledamot inte enbart i kraft av sin formella ställning kan bli ansvarig, utan avvägningen gäller huruvida han eller hon har varit i en ställning som ger faktiska möjligheter att fatta beslut om statens politiska eller militära handlingar, eller att leda dem. Men riksdagsledamöternas straffrättsliga ansvar för ett aggressionsbrott kan inte helt uteslutas. Utskot-

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

tet vill betona att kretsen av de ansvariga begränsas till de mest centrala aktörerna. Detta innebär att i allmänhet kan högst något tiotal personer komma i fråga som förövare.

Anstiftare och medhjälpare. Enligt leden till artikel 25.3 i Romstadgan utsträcker sig internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion i sig utöver till förövare också till anstiftare och medhjälpare när brottet verkligen äger rum eller det görs försök att utföra det. Enligt artikel 8 a i stadgan kan endast en person som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska och militära åtgärder begå ett aggressionsbrott. Denna avgränsning enligt stadgan omfattar tolkad tillsammans med artikel 25.3 i stadgan också medhjälpare och anstiftare. Den till artikeln fogade nya punkt 3 a befäster detta, eftersom bestämmelserna i artikel 25 enligt den med avseende på aggressionsbrottet endast ska tillämpas på personer som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska och militära åtgärder.

I propositionen föreslås härvidlag en mer omfattande kriminalisering än i stadgan, där kravet på att straffansvaret ska vara begränsat till en särskild ledande position inte ska gälla anstiftare eller medhjälpare. Propositionen utgår således från att 5 kap. 7 § 2 mom. i strafflagen ska kunna tillämpas på aggressionsbrott. Enligt det är en anstiftare eller medhjälpare inte fri från straffansvar på den grund att han eller hon inte berörs av en sådan särskild personlig omständighet som utgör straffbarhetsgrund för gärningsmannens gärning.

Som ovan konstaterats finner lagutskottet det motiverat att nationella straffbestämmelser så strikt som möjligt motsvarar bestämmelserna i stadgan. Då man beaktar detta och aggressionsbrottets särskilda karaktär och att straffbarheten kräver en faktisk ledarställning, anser lagutskottet att samma krav på ledarställning som enligt 11 kap. 4 a § i lagförslag 2 gäller förövaren bör gälla också anstiftaren och medhjälparen.

Lagutskottet har ovan föreslagit att 11 kap. i lagförslag 2 ska kompletteras med en ny 14 a § varvid den föreslagna 14 a § i propositionen blir 14 b §. I fråga om det nu aktuella villkoret om ledarställning föreslår utskottet för utrikesutskottet att den nya 14 a § kompletteras med ett nytt 2 mom. om anstiftarens och medhjälparens ansvar. Således lyder utskottets förslag till undantag i sin helhet som följer:

14 a § Undantag

Detta kapitel 4 a och 4 b § tillämpas endast om en angreppshandling som avses i 4 a § 3 och 4 mom. blir utförd.

Vid tillämpningen av 4 a och 4 b § tillämpas inte på anstiftaren och medhjälparen vad som föreskrivs i 5 kap. 7 § 2 mom.

Förberedelse för aggressionsbrott. Utskottet noterar att också i fråga om förberedelse för aggressionsbrott enligt den föreslagna 11 kap. 4 b § begränsas ansvaret till ledarkretsen. På dessa personer tillämpas således i enlighet med den föreslagna 4 b § avgränsningen enligt 11 kap. 4 a § 1 mom., det vill säga att en person som deltagit i planering eller förberedelser faktiskt kan bestämma över eller leda en stats politiska eller militära åtgärder.

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

Cyberattack

En angreppshandling enligt Romstadgan täcker väpnat våld, men begreppet definieras inte närmare. Utfrågningen av sakkunniga aktualiserade frågan om cyberattacker, det vill säga exempelvis angrepp med utnyttjande av datasystem, och om att inkludera det i tillämpningsområdet för aggressionsbrott.

Enligt utredning till utskottet finns det ingen gemensamt antagen folkrättslig definition av en cyberattack som kan anses vara en angreppshandling. En cyberattack kan komma att bedömas som aggressionsbrott om det uppfyller villkoren i definitionen enligt Romstadgan. Det ska handla om en angreppshandling där en stat brukar vapenmakt mot en annan stats suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller på annat sätt i konflikt med Förenta nationernas stadga. Dessutom gäller liksom vid traditionella angrepp att angreppshandlingen till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart ska strida mot Förenta nationernas stadga och att bara en person som faktiskt är i statens politiska eller militära ledning kan göra sig skyldig till den.

Med hänsyn till att en angreppshandling eller förbjuden våldsanvändning enligt internationell rätt inte är beroende av vilket vapen som används, anser utskottet det motiverat att brottsrequisitet för angreppshandling enligt propositionen inte innehåller separata hänvisningar till cyberangrepp.

Förmans ansvar, underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande samt regeringens befallning och befallning av förman

Bestämmelserna i 11 kap. 12—14 § i propositionens lagförslag 2 gäller förmans ansvar, underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande samt regeringens befallning och befallning av förman. Förslagen grundar sig på artikel 28 och 33 i Romstadgan. I lagförslagets 12 och 13 § handlar det om förmans ansvar i situationer där han eller hon anses ha försummat sin skyldighet att övervaka sina truppers eller underlydandes verksamhet eller underlåter att vidta nödvändiga åtgärder för att hänskjuta ett misstänkt brott som begåtts av en underlydande för undersökning. Tillämpningsområdet för de föreslagna bestämmelserna i 11 kap. 12 och 13 § blir i praktiken mycket snävt: utöver kraven på uppsåtlighet och medvetenhet skulle kretsen av förövare både i fråga om förman och underlydande begränsas till personer som faktiskt kan bestämma över eller leda statens politiska och militära åtgärder. Aktörer under den ledande nivån kan inte dömas för aggressionsbrott. I praktiken kan det bli fråga om en situation mellan försvarsmaktens kommandör och kommandören för en viss försvarsgren. För att den nationella lagstiftningen ska förbli i överensstämmelse med Romstadgan anser utskottet att förslagen i lagförslag 2 är motiverade i fråga om 11 kap. 12 och 13 §.

Däremot anser utskottet att aggressionsbrott bör lämnas utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen om ansvarsfrihet i 11 kap. 14 § i strafflagen på samma sätt som folkmord och brott mot mänskligheten när gärningarna är uppenbart rättsstridiga. En förutsättning för frihet från ansvar i bestämmelsen är att personen i fråga inte visste att befallningen var lagstridig, och att befallningen inte var uppenbart lagstridig. Till aggressionsbrott hänför sig principiellt ett lika starkt antagande om uppenbar rättsstridighet som i fråga om folkmord och brott mot mänskligheten. Dessutom bör det observeras att kretsen av förövare i fråga om aggressionsbrott och förberedelse av aggressionsbrott begränsas till ledarskiktet, det vill säga personer som faktiskt kan bestämma

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

över eller leda statens politiska och militära åtgärder. De kan knappast anses vara ovetande om lagstridigheten i en befallning om aggressionsbrott eller förberedelser för ett sådant. Därför stöder lagutskottet inte att 11 kap. 14 § i lagförslag 2 ändras som föreslagits, och föreslår i stället för utrikesutskottet att ändringsförslaget stryks.

Åtalsrätt

Enligt 11 kap. 14 a § i den föreslagna strafflagen är det riksåklagaren som ska besluta om att väcka åtal för aggressionsbrott. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande om propositionen (GrUU 3/2015 rd) konstaterat att de personer som ska kunna åtalas enligt föreslagna 11 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen är bland andra republikens president och medlemmarna av statsrådet. Det är riksdagen som enligt 113 och 114 § i grundlagen ska besluta om åtal som väcks mot dem med anledning av deras ämbetsåtgärder. Det går alltså inte att i en vanlig lag föreskriva att beslutet om att väcka åtal ska fattas på något annat sätt. Den föreslagna 14 a § står till sin ordalydelse i strid med de nämnda bestämmelserna i grundlagen. Därför måste 14 a § i förslaget enligt grundlagsutskottets utlåtande ändras så att den inte står i konflikt med grundlagen. Ändringen är en förutsättning för att lagförslag 2 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Paragrafen bör också kompletteras med ett omnämnande om försök till aggressionsbrott, eftersom bestämmelsen om åtalsrätt givetvis är avsedd att gälla såväl ett genomfört aggressionsbrott som försök och förberedelse. Därför föreslår lagutskottet för utrikesutskottet att bestämmelsen om åtalsrätt ändras som följer och att den på grund av den tidigare föreslagna nya avgränsningsbestämmelsen blir 14 b §.

14 b § Åtalsrätt

Om inte annat följer av 113 och 114 § i grundlagen, beslutar riksåklagaren om väckande av åtal för aggressionsbrott och försök till det och för förberedelse till aggressionsbrott. Riksåklagaren bestämmer då också vem som ska utföra åtalet.

Universalprincipen

Propositionen föreslår inte att aggressionsbrott ska fogas till 1 kap. 7 § i strafflagen om internationella brott, eller till förordningen om tillämpning av paragrafen. Det är alltså inte meningen att genom att tillämpa universalprincipen utsträcka Finlands straffrättsliga jurisdiktion längre än vad som bestäms med stöd av 1 kap. 7 § i strafflagen eller internationell rätt.

Universaljurisdiktion är den mest omfattande formen av jurisdiktion, och med stöd av den kan en domstol behandla också brott som inte har koppling till staten i fråga. Universalprincipen tillämpas endast på brott som betraktas som särskilt allvarliga. Universalprincipen kopplas till internationella brott när det i internationella avtal har överenskommit om nationell kriminalisering av brott och användning av universaljurisdiktion och när brott ska bestraffas direkt med stöd av internationell sedvanerätt.

Romstadgan förutsätter inte att universalprincipen ska tillämpas på aggressionsbrott. Trots att aggressionsbrott tveklöst är lika allvarliga som de brott som förtecknas i förordningen om tillämp-

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

ning av 1 kap. 7 § i strafflagen, är det oklart huruvida tillämpningen av universaljurisdiktion på aggressionsbrott vilar på folkrättslig grund. Aggressionsbrottets ställning i internationell rätt är inte helt etablerad på samma sätt som andra brott. I den juridiska litteraturen har det framställts olika och delvis helt motsatta synpunkter på möjligheten att tillämpa universalprincipen. Enligt utredning till utskottet har universaljurisdiktionen utsträckt till aggressionsbrott endast i ett fåtal länders lagstiftning, och i debatten före och efter ändringen av stadgan har det framställts synpunkter mot tillämpningen av universalprincipen. Det finns inte heller någon rättspraxis för aggressionsbrott så som det definieras i Romstadgan.

Att utsträcka universaljurisdiktionen till aggressionsbrott skulle också utvidga straffansvarets räckvidd jämfört med internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion. Internationella brottmålsdomstolen har jurisdiktion endast i fråga om stater som ratificerat ändringen i fråga om aggressionsbrott och dessutom kan säkerhetsrådet väsentligen påverka handläggningen av aggressionsbrott vid domstolen. Dessa begränsningar gäller inte nationella domstolar. Om man går in för att tillämpa universaljurisdiktion på aggressionsbrott uppstår det sannolikt situationer då en person kan åtalas i Finland trots att internationella brottmålsdomstolen inte har jurisdiktion i fråga om det aktuella brottet.

Dessutom har det ansetts att aggressionsbrott till sin karaktär avviker från övriga brott enligt Romstadgan eftersom behandlingen av dem inte bara kräver bedömning av individens straffrättsliga ansvar utan också en bedömning av en angreppshandling av en stat i ljuset av FN-stadgan. I vissa situationer skulle nationella domstolar antagligen ha svårt att definiera huruvida en angreppshandling i strid med folkrätten har skett i en stat som domstolen inte har kopplingar till. Särskilt svår skulle tolkningen vara innan internationella brottmålsdomstolen har tagit ställning till aggressionsbrottet.

Följaktligen finner utskottet det motiverat och ändamålsenligt att universalprincipen inte i propositionen har antagits i samband med aggressionsbrott.

Frågan om Finlands strafflagstiftning går att tillämpa på aggressionsbrott kan aktualiseras på grundval av anknytningsgrunderna i 1 kap. i strafflagen trots att universalprincipen inte utsträcks till aggressionsbrott. Men sådana situationer kan ändå antas vara rätt sällsynta. Dessutom bör det observeras att i fråga om brott som begåtts utomlands krävs riksåklagarens åtalsförordnande såsom det föreskrivs närmare i 1 kap. 12 § i strafflagen.

Slutligen föreslår lagutskottet för utrikesutskottet att 11 kap. 4 a § 4 mom. 7 punkten i lagförslag 2 preciseras för att formuleringen ska motsvara bestämmelsen om aggressionsbrott i artikel 8 a punkt 2 led g i Romstadgan. I och med preciseringen täcker punkten inte bara situationer där staten sänder ut legosoldater eller andra i punkten avsedda trupper eller grupper, utan också situationer där någon annan sänder ut de i punkten avsedda grupperna på statens vägnar. Lagutskottets förslag till bestämmelse lyder ändrad som följer:

7) utsändande av beväpnade trupper, grupper, irreguljära trupper eller legosoldater på statens försorg eller på statens vägnar, om dessa mot en annan stat utför handlingar som är så allvarliga att de kan jämföras med handlingarna i 1—6 punkten, eller ett betydande deltagande i utsändandet av sådana trupper.

Utlåtande LaUU 4/2015 rd

Utskottet vill också göra utrikesutskottet uppmärksam på att de ovan föreslagna paragrafändringarna också förutsätter justeringar i ingressen till lagförslag 2.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Lagutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 9.10.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kari Tolvanen saml
vice ordförande Eva Biaudet sv
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Katja Hänninen vänst
medlem Emma Kari gröna
medlem Niilo Keränen cent
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Antero Laukkanen kd
medlem Sanna Marin sd
medlem Sari Multala saml
medlem Tom Packalén saf
medlem Antti Rantakangas cent
medlem Ville Tavio saf
ersättare Ville Skinnari sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mikko Monto.